

Sygn. akt VI U 405/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2016 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: Z. L.

od decyzji : Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 20 listopada 2015 r., znak: (...)

w sprawie: Z. L.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu Z. L. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 sierpnia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r.;

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn.akt VIU 405/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku Z. L. z dnia 16 lipca 2015 roku odmówił przyznania wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy w uzasadnieniu tej decyzji powołał się na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 5 listopada 2015 roku, ustalające, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Odwołanie od tej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się jej zmiany poprzez przyznanie dochodzonego świadczenia rentowego. Ponadto ubezpieczony wniósł o dopuszczenie dowodów z dokumentacji medycznej dotyczącej jego leczenia. W uzasadnieniu zaskarżenia ubezpieczony nie zgodził się ze stanowiskiem Komisji Lekarskiej ZUS wskazując, iż jego stan zdrowia czyni go nadal niezdolnym do pracy. Powoływał się także na umiarkowany stopień niepełnosprawności przyznany mu na okres trzech lat. Zarzucał, że lekarze, członkowie Komisji Lekarskiej ZUS, nie przeanalizowali dokładnie przedstawionej dokumentacji medycznej z przebytego leczenia, jak również nie przeprowadzili należytego szczegółowego badania lekarskiego. W związku z tym, w jego ocenie, wydali decyzję chybioną i niesprawiedliwą. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i nadmieniając, że ubezpieczony w okresie od 1 sierpnia 2013 roku do 31 lipca 2015 roku był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a prawo do tego świadczenia uzyskał na drodze postępowania sądowego. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje: Ubezpieczony Z. L., urodzony (...) w okresie od 1 sierpnia 2013 roku do 31 lipca 2015 roku

pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W dniu 16 lipca 2015 roku złożył on wniosek o przyznanie renty na dalszy okres. Orzeczeniem z dnia 30 września 2015 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Po rozpoznaniu sprzeciwu od tego orzeczenia Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 listopada 2015 roku ustaliła, iż ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy. Orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS stanowiło podstawę dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. do wydania decyzji odmawiającej przyznania prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy datowanej na dzień 20 listopada 2015 roku. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego opartego na orzeczeniu Komisji Lekarskiej ZUS, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych: specjalisty medycyny pracy, neurochirurga i alergologa. W opinii z dnia 6 czerwca 2016 roku - karta 20-21 akt, biegli sądowi rozpoznali u ubezpieczonego przewlekły zespół bólowy szyjny i L-S w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, astmę oskrzelową z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, zmiany zwyrodnieniowe kolana lewego, żylaki podudzi bez stanu zapalnego oraz ogólne wyniszczenie. U... Biegli sądowi na podstawie przeprowadzonego badania przedmiotowego, analizy materiału lekarskiego znajdującego się w aktach sprawy i dostarczonego przez ube..., i dostarczonej przez, dokumentacji leczenia dostarczonej przez ubezpieczonego ustalili, że ubezpieczony, lat 62, pracował jako ślusarz, magazynier, a ostatnio przy obsłudze bydła, wykonując ciężką pracę fizyczną. Posiadał on prawo do częściowej, do, do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do lipca 2015 roku. Zdaniem biegłych sądowych w stanie zdrowia Z. L. nie nastąpiła znacząca poprawa. Ubezpieczony z ogólnym wyniszczeniem ciała porusza się przy pomocy kuli łokciowej. Utrzymują się u niego dolegliwości bólowe ze strony kręgosłupa i stawów ko..., kolanowych, a astma oskrzelowa występuje z cechami niewydolności oddechowej, co stanowi przeciwwskazanie do pracy przy obsłudze bydła. Po przeprowadzonych badaniach sądowo-lekarskich i zapoznaniu się z dokumentacją lekarską znajdującą się w aktach sprawy i dostarczoną przez ubezpieczonego biegli ustalili, że stan zdrowia Z. L. czyni go okresowo częściowo niezdolnym do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami z powodu schorzeń wymienionych w rozpoznaniu od sierpnia 2015 roku do 31 grudnia 2017 roku. Nie zgodzili się oni z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z 5 listopada 2015 roku i biegli wskazali także, że posługiwali się tymi samymi wynikami badań i konsultacji, jakie dostępne były lekarzom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych orzekającym w postępowaniu przedsądowym. W badaniu neurochirurga stwierdzono, w opinii biegłych sądowych, w opisie badania, iż u ubezpieczonego występują bóle barku z utrudnionym prostowaniem głowy. Bóle te promieniują do głowy bez promieniowania do kończyn górnych, które są sprawne. Występują także u ubezpieczonego bóle okolicy lędźwiowej z promieniowaniem do kończyn dolnych. Ubezpieczony pochyla się ku przodowi tylko do poziomu kolan. W zakresie krę..., odcinka kręgosłupa szyjnego występują ograniczenia ruchomości we wszystkie strony, głównie przy skrętach w lewo i odchyłaniu. Próba BM 1,5 do 2 centymetrów. U ubezpieczonego nie występują objawy korzeniowe, kręgosłup L-S umiarkowa..., cechuje umiarkowane ograniczenie ruchów bocznych. Próba PP 15 centymetrów, rentgen kręgosłupa wska..., wykazywał na odcinkach C i L-S zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne. Dlatego neurochirurg po przeprowadzonym badaniu stwierdził częściową niezdolność do pracy. Podobnie częściową niezdolność do pracy stwierdził w badań..., w swoim badaniu biegły sądowy specjalista alergolog, podkreślając, że ubezpieczony choruje na astmę oskrzelową od kilku lat. Leczony był ambulatoryjnie i szpitalnie w 2011 roku, gdzie rozpoznano przewlekłą obturacyjną chorobę płuc i nikotynizm. Aktualnie ubezpieczony leczony głównie sterydoterapią. Pola płucne bez ogniskowania, w granicach normy, aorta miażdżycowa wydłużona, badanie spirometryczne z 25 maja 2015 roku FEV1 na FVC w procentach 41 przeciw..., przecinek 2, czyli niska pojemność płuc. Występuje u ubezpieczonego w badaniu płuc osłuchowym szmer oddechowy o wydłużonym wydechu oraz pojedyncze rżenia u podstaw płuc. Biegły alergolog także częściowo niezdolny do pracy. Biegli sądowi dokonali także badania ortopedycznego w oparciu o dokumentację lekarską wskazując, że od 2012 roku utrzymuje się u ubezpiecz..., utrzymują się u ubezpieczonego bóle stawów kolanowych, zwłaszcza lewego, a w badaniu rentgenowskim stawu kolanowego występują zmiany zwyrodnieniowe. Staw kolanowy lewy bolesny przy ruchach i nieco obrzęknięty. Badany był rehabilitowany z tego powodu, le..., ale po rehabilitacji było brak poprawy. Przeciwwskazana w związku z tym, zdaniem biegłych sądowych, jest dla ubezpieczonego praca wymagająca długiego chodzenia. Zastrzeżenia do tej opinii wniósł organ rentowy w piśmie procesowym z 29 czerwca 2016 roku. Powołując się na stanowisko przewodniczącego Komisji Lekarskiej ZUS, w składzie w której był specjalista ortopeda, organ rentowy wskazywał, że podczas badania nie stwierdzono zaburzeń funkcjonalnych ze strony kręgosłupa oraz stawu kolanowego lewego. Nie stwierdzono znacznego napięcia, napięcia mięśni przykręgosłupowych oraz objawów korzeniowych neurologicznych. Nie stwierdzono odchyłeń w badaniu stawu lewego kolanowego. Badany nie przedstawił zdjęć rentgenowskich kręgosłupa i stawu kolanowego lewego, nie

stwierdzono również cech niewydolności oddechowej. Organ rentowy zarzucał, że z badania biegłego neurochirurga nie wynika istotne upośledzenie sprawności badanego, nie stwierdził on objawu, nie stwierdzono, neurochirurg nie stwierdził objawów korzeniowych ani ubytkowych, chód sprawny. Z badania biegłego alergologa nie wynika istotne upośledzenie funkcji układu oddechowego. Biegły nie podał, czy istnieją zmiany o charakterze obturacyjnym w badaniu spirometrycznym z dnia 25 maja 2015 roku. Badanie... W badaniu ortopedycznym biegły nie podaje daty badania rentgenowskiego, na podstawie którego stwierdzono zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego. Opisany jest nieco obrzęknięty staw kolanowy i bolesny przy ruchach, ale nie przeprowadzono bezpośredniego badania ortopedycznego. Opis ten nie może być podstawą stwierdzenia istotnego upośledzenia funkcji stawu kolanowego. Wobec powyższego pełnomocnik organu rentowego wnosił w powyższym piśmie procesowym o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie odwołania. Biegli sądowi w opinii uzupełniającej z dnia 12, z dnia 21 sierpnia 2016 roku - karta 45, odnosząc się do zastrzeżeń organu rentowego wskazali, iż Z. L. od kilku lat leczony jest z powodu dyskopatii kręgosłupa C i L-S. Dolegliwości bólowe, mimo leczenia nie ustępują i nadal utrudniają wykonywanie ciężkiej pracy fizycznej. Dołączyły się do tego dolegliwości ze strony stawów kolanowych, a zwłaszcza lewego stawu kolanowego, manifestujące się obrzękiem i bólem stawów. Ubezpieczony leczony był też ortopedycznie, ponieważ zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego lewego nie reagują poprawą...

[koniec części 00:17:40.226] CKH898431_02

[Przewodniczący 00:17:40.176] Na rehabilitację i leczenie. Porusza się z trudem posługując się kulą łokciową. Ponadto ubezpieczony leczy się również z powodu astmy oskrzelowej. Leczony z tego powodu szpitalnie. Schorzenie okresowo nasila się i badany wówczas wymaga codziennego leczenia lekami wziewnymi, antyalergicznymi. Obecnie występują u niego objawy niewydolności oddechowej, o czym świadczy badanie przedmiotowe przeprowadzone przez alergologa biegłego sądowego. Badany ogólnie jest wyniszczony, nadal traci na wadze i jest nadal częściowo, okresowo niezdolny do pracy dotychczas wykonywanej. Ciężka praca fizyczna przy obsłudze bydła. W związku z powyższym biegli sądowi podtrzymali swoje orzeczenie z 6 czerwca 2016 roku nie stwierdzając, że przytoczone w odwołaniu argumenty w świetle załączonej do sprawy dokumentacji nie dają podstaw do zmiany ich stanowiska wyrażonego w pisemnej opinii z dnia 6 czerwca 2016 roku. W piśmie procesowym z dnia 28 września 2016 roku organ rentowy informował, że Przewodniczący Komisji lekarskiej ZUS nie podziela opinii uzupełniającej biegłych. Podtrzymuje zarzuty zawarte w piśmie procesowym z dnia 29 czerwca 2016 roku i wskazał, iż opinia w jego ocenie nie odpowiada na wszystkie zarzuty, wobec czego organ rentowy wnosił o uzupełnienie opinii, a w przypadku odmowy temu wnioskowi o oddalenie odwołania. Sąd Okręgowy ustalił ponadto, iż ubezpieczony w okresie swojej aktywności zawodowej wykonywał prace związane z wysiłkiem fizycznym. Ostatnio pracował przy obsłudze bydła, a wcześniej w okresie swojej aktywności zawodowej pracował, jako monter konstrukcji stalowych, konwojent, robotnik budowlany, a więc wykonywał prace fizyczne związane ze znacznym wysiłkiem fizycznym, co stwierdzili także biegli sądowi. Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie świadectw pracy znajdujących się w aktach organu rentowego. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy uznał, iż opinie biegłych sądowych stanowią, mają taką moc dowodową i wiarygodność, iż stanowią one podstawę dla dokonania istotnych dla rozsz..., rozstrzygnięcia sporu ustaleń. W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, iż biegli sądowi neurolog i alergolog oraz specjalista medycyny pracy w sposób zgodny z posiadaną wiedzą medyczną i szczegółowo zanalizowali kwalifikacje zawodowe ubezpieczonego, oraz rozpoznali takie schorzenia u niego, które powodują jego dalszą częściową niezdolność do pracy. Ubezpieczony, stan zdrowia ubezpieczonego nie poprawił się zdaniem biegłych sądowych. Wskazać należy, iż w ocenie biegłych sądowych przewlekły zespół bólowy szyjny i LS w przebiegu zmian zwyrodnieniowych..., zwyrodnieniowo-dyskopatycznych oraz astma oskrzelowa z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc stanowi przeciwwskazanie do pracy wymagającej znacznego wysiłku fizycznego. Dodatkowo biegli podkreślili, iż także zmiany zwyrodnieniowe kolana lewego stwierdzone w badaniu bezpośrednim ubezpieczonego także powodują przeciwwskazania do tego rodzaju zatrudnienia, które ubezpieczony wykonywał wcześniej zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych. Biegli wskazali, że ubezpieczony porusza się przy pomocy kuli łokciowej. Występuje z ogólnym wyniszczeniem ciała. Jego, jego w jego organizmie występują dolegliwości bólowe zarówno ze strony kręgosłupa jak i stawów kolanowych, a astma oskrzelowa występuje z cechami o niewydolności oddechowej z przeciwwskazaniem do pracy przy obsłudze bydła. Podkreślić należy, iż rehabilitacja przeprowadzana w zakresie

schorzeń związanych z układem ruchu ubezpieczonego nie przyniosła zdaniem biegłych zadowalających efektów. Ubezpieczony na schorzenia powyższe choruje już od wielu lat. W zaświadczeniu o stanie zdrowia z dnia 19 lipca 2015 roku w aktach org..., orzeczniczych organu rentowego lekarz leczący stwierdził w rozpoznaniu zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego lewego, wysiękowe zapalenie stawu kolanowego, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, oraz łądźwiowo-krzyżowe, a jako chorobę współistniejącą POHP. Dlatego zastrzeżenia organu rentowego opierały się, zgłoszone do tej opinii opierały się na wybiórczej ocenie stanu zdrowia ubezpieczonego nie uwzględniając w ogóle faktu ogólnego wyniszczenia jego organizmu oraz w zastrzeżeniach tych podawano argumenty charakteryzujące się zwykłą polemiką, na przykład ustaleniami biegłego sądowego alergologa, a także neurochirurga. W zasadzie argumenty odnoszące się do opinii bie..., biegłego sądowego neurochirurga sprowadzały się do tego, iż z jego badania nie wynika istotne upośledzenie sprawności badanego i że nie stwierdził on ani objawów korzeniowych, ani ubytkowych, oraz że chód jest sprawny. Oczywiście zaprzecza to w sposób oczywisty pełnemu opisowi badania neurochirurga wskazanego w opinii z 6 czerwca 2016 roku. W opinii uzupełniającej biegli zresztą wyjaśnili, iż występują u ubezpieczonego dolegliwości ze strony stawów kolanowych, a zwłaszcza lewego stawu kolanowego manifestujące się obrzękiem i bólem stawów to jest zgodne z zaświadczeniem o stanie zdrowia ubezpieczonego. Ale oprócz tego ubezpieczony ma ograniczoną wydolność oddechową z powodu astmy oskrzelowej i POHP jak również traci na wadze i jest ogólnie wyniszczony. Do tego dołączają się schorzenia kręgosłupa. W ocenie Sądu Okręgowego, zatem zastrzeżenia organu rentowego nie były uzasadnione, a wniosek o kontynuowanie postępowania dowodowego nie był zasadny również. Dlatego Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony jest nadal częściowo okresowo niezdolny do pracy od 1 sierpnia 2015 roku do 31 grudnia 2017 roku zgodnie z opinią biegłych sądowych. Wskazać należy, iż jedyną sporną przesłanką nabycia przez powoda prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na podstawie artykułu 57 ustępu 1 w związku z artykułem 58 było to czy jest on nadal na dalszy okres niezdolny do pracy. Opinia biegłych sądowych wykazała to zdaniem Sądu w sposób niebudzący wątpliwości. Przypomnieć należy, iż zgodnie z artykułem 12-tym i 13-tym Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2016 roku, pozycja 887 z późniejszymi zmianami niezdolną do pracy w rozumieniu Ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Tak było w przypadku ubezpieczonego. Artykuł 13 ustęp 1 wskazuje z kolei, że przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze, stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności orga..., sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, po drugie, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Zdaniem Sądu Okręgowego właśnie te kryteria oceny niezdolności do pracy zastosowali biegli w swojej opinii. Mając to na uwadze zgodnie z artykułem 477 ze znacznikiem 14 paragraf 2 Kodeksu postępowania cywilnego, w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa materialnego, Ustawy emerytalno rentowej Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres wskazany w punkcie pierwszym wyroku. W punkcie drugim wyroku Sąd Okręgowy na podstawie artykułu 118 ustęp 1 A Ustawy emerytalno-rentowej stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy przep..., lekarze orzeczniczy organu rentowego przeprowadzając postępowanie administracyjne o rentę mieli obiektywną możliwość u..., ustalenia właściwego stanu zdrowia ubezpieczonego, który czyni go nadal częściowo, okresowo niezdolnym do pracy. Biegli sądowi podkreślili, że opierali się na tym samym materiale dowodowym. Z okoliczności sprawy wynika, iż ubezpieczony od wielu lat cierpi na schorzenia, które stanowiły podstawę orzeczonej niezdolności do pracy przez biegłych sądowych. Dlatego za wadliwe orzeczenie Komisji lekarskiej ZUS organ rentowy ponosi odpowiedzialność nawet w przypadku gdyby ubezpieczony w postępowaniu sądowym przedkładał na przykład nowe badania rentgenowskie, czy jakąś da..., dokumentację dotyczącą dalszego jego leczenia. Nie są to okoliczności, które zwalniałyby organ rentowy z odpowiedzialności za wadliwość orzeczenia Komisji lekarskiej ZUS, a w konsekwencji wadliwość samej zaskarżonej decyzji. Na tym wygłoszenie uzasadnienia zakończono.